विभाग (माहिती तंत्रज्ञान विभाग) - https://it.maharashtra.gov.in/

100 दिवस कार्यक्रमाची सद्यस्थिती निहाय माहिती

अ. क्र	मुद्दा	कार्यवाही पूर्ण/ अपूर्ण	पुर्ण असल्यास त्याबाबतची माहिती व शासन निर्णय / फोटो / इ. अभिलेख किंवा त्याची लिंक	अपुर्ण असल्यास सद्यस्थिती व कार्यवाही पूर्ण करण्याची काल मर्यादा
1	AI चा वापर करून Citizen Complaints across E-Portals आणि CM Helpline हाताळण्या साठी	**पूर्ण**	Aaple Sarkar व CM Helpline वर AI-Powered प्रणाली यशस्वीरित्या कार्यान्वित करण्यात आली, आहे. AI ChatBot व sentiment analysis मुळे नागरिकांना 24x7 प्रभावी प्रतिसाद मिळत आहे. आपले सरकार पोर्टलवरील AI Coach नागरिकांना प्लॅटफॉर्मवर सहजपणे अर्ज करण्यास मदत करते. **CM Helpline Whatsapp ChatBot Number:** 1800 120 8040 **Photos:** Whatsapp ChatBot & AI Coach	

2	Digilocker- नवीन 80 सेवांचा समावेश करणे.	**पूर्ण**	डिजिलॉकर ही भारत सरकारची एक डिजिटल सेवा आहे जी नागरिकांना त्यांच्या महत्वाच्या कागदपत्रांचे सुरक्षित डिजिटल संग्रहण आणि शेअरिंगची सुविधा देते. DigiLocker चे Aaple Sarkar RTS पोर्टलशी एकत्रीकरण यशस्वीरित्या पूर्ण झाले असून 100 सेवा डिजिटलरीत्या सक्षम करण्यात आल्या आहेत. नागरिकांना आता उत्पन्न, अधिवास, शैक्षणिक प्रमाणपत्रांसारखी digitally signed कागदपत्रे थेट DigiLocker मधून मिळू शकतात. मॅन्युअल पडताळणीची गरज कमी झाल्याने सेवा वितरण जलद, पारदर्शक व कार्यक्षम झाले आहे. Aadhaar-linked डिजिटल पडताळणीमुळे डेटा सुरक्षितता आणि विश्वासार्हता सुनिश्चित झाली आहे. 100 Services Integration पूर्ण झाले आहे. **Link: List of Department wise Service** **Photos:** Digilocker	
3	महा नेट (MahaNet - Bharatnet-2)-200 ग्रामपंचायतीं चा समावेश करणे.	**पूर्ण**	BharatNet Phase-II हा एक State Led Model आहे, जो 100% सरकारी मालकीच्या महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळ लिमिटेड (MahaIT) या कंपनीमार्फत राबविला जात आहे. MahaIT ही Special Purpose Vehicle (SPV) तसेच State Implementation Agency (SIA) म्हणून BharatNet Phase-II (MahaNet-I), महाराष्ट्र प्रकल्पासाठी कार्य करत आहे. या प्रकल्पाअंतर्गत महाराष्ट्र राज्यातील 26 जिल्ह्यांतील 153 तालुक्यांमध्ये पसरलेल्या 12,513 ग्रामपंचायतींमध्ये सुमारे 56,067 किलोमीटर लांबीचे optical fiber cable (OFC) नेटवर्क उभारले जात आहे. यामार्फत उच्च गतीची इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी पुरविण्यात येणार आहे. **MahaNet Progress Details:** 240 GP list achieved in 100days Program **Photos:** MahaNet Work Photos	

4	DGPS E-Book Store पोर्टल सुरु करणे.	**पूर्ण**	Government Publications साठी Online आणि Counter आधारित Book Store Portal यशस्वीरित्या विकसित व कार्यान्वित करण्यात आला आहे. User-friendly Interface आणि Secure Payment Gateway मुळे पुस्तक खरेदीची प्रक्रिया सुलभ, सुरक्षित व पारदर्शक झाली आहे. Real-time Inventory Updates मुळे Stock Visibility व विक्री व्यवस्थापन अधिक कार्यक्षम बनले आहे. Analytics-आधारित निर्णयक्षमतेमुळे व्यवहारातील अचूकता आणि कार्यक्षमतेत लक्षणीय वाढ झाली आहे. **Link:** https://testebookstore.mahaitgov.in/ **Photos:** DGPS E-Book Store Website	
5	MAITRI 2.0 Phase 1-उर्वरित सेवांचा समावेश करणे.	**पूर्ण**	MAITRI 2.0 पोर्टलवर 103 सेवा कार्यान्वित करून एक सुलभ, पारदर्शक आणि गुंतवणूकदार-अनुकूल Single Window System यशस्वीरित्या कार्यान्वित झाली आहे. API Integration व Real-Time Tracking मुळे विभागीय कार्यप्रवाह जलद, उत्तरदायित्वाधारित आणि कार्यक्षम बनले आहेत. Digitized व Automated प्रक्रियांमुळे मानवी हस्तक्षेप कमी होऊन नियामक अनुपालन सुनिश्चित झाले आहे. Data-driven insights व विश्वासार्ह प्रणालीमुळे गुंतवणुकीत वाढ होऊन आर्थिक विकासाला गती मिळाली आहे. **Link:** https://maitri.maharashtra.gov.in **Photos:** MAITRI 2.0 Phase 1 Website	

6	नवीन आधार किट्स - 1000 किट्स चे वाटप करणे.	**पूर्ण**	महाराष्ट्रात एकूण 7,039 सक्रिय Aadhaar Kits असून त्यापैकी 2,700 किट्स DIT मार्फत संपूर्ण राज्यात कार्यान्वित आहेत. सध्या **2,245 Aadhaar Centers** हे **DIT** अंतर्गत कार्यरत आहेत. 2,911 नवीन खरेदी करण्यात आलेल्या आधार किट्स सर्व महाराष्ट्रातील जिल्हाधिकाऱ्यांच्या कार्यालयांमध्ये वितरित करण्यात आल्या आहेत. यांचे समावेश झाल्यानंतर **DIT** कडील एकूण किट्सची संख्या 5,156 झाली आहे. प्रत्येक महसूली विभागातील प्रथम तीन आधार केंद्र चालकांना अनुक्रमे रुपये 1 लाख, रुपये 50 हजार, रुपये 30 हजार, सर्वाधिक बाल नोंदणी आणि Mandatory Biometric Updates करणाऱ्या सर्वोत्तम VLE साठी प्रसिद्ध करण्यात आले (GR Issued dated 28th March 2025). **Government Resolution:** https://gr.maharashtra.gov.in/Site/Upload/Government%20Resolutions/Marathi/202503281606456007.pdf **Photos:** Aadhaar Kit Distribution Function Photos **New Aadhaar Kit Delivery Status:** New Aadhaar Kit Delivery Status	
7	आपले सरकार तक्रार निवारण पोर्टल- प्रलंबितता कमी करण्यासाठी 21 days tracker तयार करणे.	**पूर्ण**	21 दिवसांच्या आत तक्रारींचे निराकरण सुनिश्चित करणारी प्रणाली यशस्वीरित्या कार्यान्वित करण्यात आली आहे. स्वयंचलित Escalation Mechanism व Automated Tracking मुळे विलंब न करता कार्यवाही सुनिश्चित होते. नागरिकांना वेळेत प्रतिसाद मिळत असून, Redressal प्रक्रियेत पारदर्शकता आणि कार्यक्षमता वाढली आहे. Multi-level escalation प्रणालीमुळे जबाबदारी निश्चित होऊन सेवा वितरण अधिक उत्तरदायित्वपूर्ण बनले आहे. **Link: https://grievances.maharashtra.gov.in** **Photos: Aaple Sarkar Grievance Portal**	

8	CM Analytic Dashboard विकसित करणे.	**पूर्ण**	विविध विभागांचे डेटा स्रोत एकत्रित करून Unified Data Integration and Real Time Insights द्वारे एकसंध व विश्लेषणक्षम माहितीचा आधार करण्यासाठी सीएम डॅशबोर्ड सीएमओला उपलब्ध करून देण्यात आले आहे. AI/ML आधारित advanced analytics वापरून real-time insights व interactive visualization सक्षम करण्यात आले आहेत. मोठ्या प्रमाणावर डेटा प्रक्रिया करताना Scalability व Security सुनिश्चित करणारे robust उपाय अंमलात आणले आहेत. या डिजिटल पायाभरणीमुळे कार्यक्षमता, पारदर्शकता आणि धोरणात्मक निर्णयक्षमतेत लक्षणीय सुधारणा झाली आहे. **Link:** https://cmdashboard.maharashtra.gov.in **Photos:** CM Dashboard	
9	कायदेशीर प्रकरण व्यवस्थापन प्रणाली (Legal Case Management System) - नवीन कार्यालयांमध्ये सुरु करणे.	**पूर्ण**	Cloud-based केस व्यवस्थापन प्रणाली यशस्वीरित्या कार्यान्वित करण्यात आली असून, High Court आणि District Court चे API Integration पूर्ण झाले आहे. सर्व ग्रामपंचायती High Court स्तरावर Live असून, मंत्रालयातील 3 विभागही प्रणालीवर कार्यरत आहेत. Supreme Court व MAT/CAT साठीचे API integration आणि उर्वरित विभागांचे प्रशिक्षण व हस्तांतरण प्रगतीपथावर आहे. Bulk uploading, internal search, आणि desk-level logins यांसारख्या सुविधांमुळे end-to-end केस मॉनिटरिंग सुलभ व कार्यक्षम झाले आहे. **Link:** https://mslms.com/ **Photos:** Legal Case Management System	

10	NIC S3WaaS Platform - 20 नव्या संकेतस्थळांची उपलब्धता करणे.	**पूर्ण**	S3WaaS (Secure, Scalable and Sugamya Website as a Service) 95 वेबसाइट्स यशस्वीरित्या Live झाल्या असून, त्यात 35 विभागीय आणि 25 जिल्हा परिषद वेबसाइट्स समाविष्ट आहेत. GIGW व RTI अनुपालन सुनिश्चित करून सर्व वेबसाइट्स NIC Cloud वर होस्ट आणि मेंटेन केली जात आहेत. CM's 100 Days Program अंतर्गत लक्ष्याच्या 20 वेबसाइट्सच्या ऐवजी 95 वेबसाइट्स कार्यान्वित करण्यात आल्या आहेत. Bulk uploading व internal search सुविधांमुळे डेटा एंट्री व प्रक्रिया सुलभ आणि कार्यक्षम झाली आहे. **Link:** S3WaaS Website List **Photos:** S3WaaS Photo	
11	Golden Data-11 कोटी नोंदीची प्रक्रिया पूर्ण करून घेणे.	**पूर्ण**	1. लक्ष्य १२ कोटी असताना, १६.८५ कोटी डेटा संकलित व प्रक्रिया करण्यात आला असून त्यापैकी ५.६७ कोटी गोल्डन रेकॉर्ड्स तयार करण्यात आले आहेत 2. Data Processing for Scheme Optimization – 79.56 लाख Namo Shetkari Records, 63 कोटी Majhi Ladki Bahin Records कत्रित केले, to identify overlaps. 3. Common Beneficiary Identification – 8.25 लाख Records यशस्वीपणे matched, ensuring accurate beneficiary targeting and eliminating duplication, ज्यातून yearly १००० कोटी रुपयांची बचत झाली आहे.	
12	RTI Version 2.0 सुरु करणे.	**पूर्ण**	RTI V1.0 चे यशस्वी अपग्रेड करून नागरिकांसाठी सुरक्षित OTP-आधारित प्रमाणीकरण, RTI इतिहास प्रवेश आणि सुधारित कार्यालय शोध उपलब्ध केला गेला आहे. विभागासाठी Role-based डॅशबोर्ड, request transfer आणि document recall फीचर्स लागू केले गेली आहेत, ज्यामुळे कार्यक्षमता सुधारली आहे. Scalable architecture, अपग्रेडेड SMS/email gateways आणि सुधारित security standards मुळे प्रणालीचे कार्यक्षमता व सुरक्षा वाढवली आहे. नागरिकांचा अनुभव अधिक सुलभ व प्रभावी करण्यात आला आहे, ज्यामुळे RTI विनंती व अपील भरण्याची प्रक्रिया अधिक सोपी झाली आहे.	

13	राज्य निवडणूक आयोग - जागा/वॉर्ड वाटप प्रणाली तयार करणे.	**पूर्ण**	स्थानिक स्तरावर चांगले प्रतिनिधित्व आणि प्रशासन सुनिश्चित करण्यासाठी census डेटा अपलोड आणि लोकसंख्या अद्यतनित करण्यात आली आहे. ULB व RLB तयार करणे, seat calculation आणि विविध श्रेणींमध्ये जागांचे वितरण यशस्वीरित्या पूर्ण झाले आहे. Urban आणि Rural bodies साठी सीट वितरण आणि अतिरिक्त वैशिष्ट्यांसह reports तयार करणे प्रभावीपणे अंमलात आणले गेले आहे. निर्णय घेण्याची क्षमता व प्रशासनिक कार्यक्षमता सुधारण्यासाठी user experience आणि गोवर्नन्स प्रणाली कार्यक्षम बनवली गेली आहे. **Photos:** राज्य निवडणूक आयोग - जागा/वॉर्ड वाटप प्रणाली	
14	मोबाईल ॲपसह MSSIDC रॅम्प पोर्टल सुरु करणे.	**पूर्ण**	RAMP कार्यक्रमासाठी एक एकीकृत प्लॅटफॉर्म तयार करून नागरिकांना सेवांचे लाभ, अपडेट्स आणि प्रगती real-time मध्ये ट्रॅक करणे शक्य करण्यात आले आहे. MSME नोंदणी नंतर, पोर्टल मोठ्या प्रमाणात डेटा जमा करणार असून, प्रकल्पांचे प्रभावी निरीक्षण आणि संसाधन व्यवस्थापन सुनिश्चित करण्यात मदत करेल. Government departments मॅन्युअल errors कमी करत, interactive dashboards द्वारे informed decisions घेऊ शकतात. नागरिकांना शारीरिक भेटी न करता सेवा आणि प्रकल्प अपडेट्स सहजपणे उपलब्ध होऊ लागल्या आहेत. **Link:** https://mssidc.Maharashtra.gov.in/RAMP **Photos:** MSSIDC Portal	
15	सल्लागार संस्थांसाठी पोर्टल विकसित करणे.	**पूर्ण**	महाराष्ट्र शासनाच्या प्रकल्पांसाठी consultants साठी एक केंद्रीकृत डिजिटल प्लॅटफॉर्म यशस्वीरित्या तयार केला गेला असून, कार्यक्षमता व पारदर्शकता वाढवली आहे. Consultancy lifecycle स्वयंचलित करून मॅन्युअल प्रयत्न आणि प्रशासकीय विलंब कमी केले आहेत. स्वयंचलित compliance checks आणि structured consultant management ने धोरणे आणि नियमांची अचूक अंमलबजावणी सुनिश्चित केली आहे. Feedback & Rating सिस्टममुळे कार्यक्षमतेवर visibility मिळाली असून, विविध विभागांमध्ये अखंडित संवाद आणि समन्वय साधला गेला आहे. **Link:** https://itconsultancy.maharashtra.gov.in/ **Photos:** Consultant Portal	

16	शासन निर्णय 2.0- पोर्टल विकसित करणे.	**पूर्ण**	Government Resolutions (GRs) चे व्यवस्थापन, issuance आणि accessibility पूर्णपणे डिजिटल, standardized आणि automated प्रणालीद्वारे सुधारित केली गेली आहे. Structured documentation आणि approval प्रक्रियेत सुधारणा करून GR issuance मध्ये स्पष्टता आणि consistency सुनिश्चित करण्यात आली आहे. Real-time tracking आणि audit trail द्वारे GR अंमलबजावणीचा compliance व accountability वाढवला आहे. Version control आणि systematic tracking मुळे GR च्या सुधारणा सुलभ, पारदर्शक आणि अचूक बनविल्या आहेत. **Link:** https://testgr.mahait.org **Photos:** GR 2.0 Portal	
17	महा DBT 2.0- कार्यारंभ आदेश निर्गमित करणे.	**पूर्ण**	प्रस्तावित **MahaDBT 2.0** मध्ये नवीन schemes चे onboarding साठी standardized व automated workflow प्रदान करण्यात आले आहे. विभाग predefined digital form भरून scheme ची माहिती थेट system मधून सबमिट करू शकतात. या प्रक्रियेत automated validations आणि role-based approvals वापरल्यामुळे विलंब टाळता येतो आणि manual intervention देखील कमी होते. या सर्व सुधारणांमुळे scheme साठीची request पासून Go-Live पर्यंतचा एकूण कालावधी लक्षणीयरीत्या कमी होणार असून, साध्या schemes साठी काही आठवड्यांऐवजी फक्त काही दिवस लागण्याची शक्यता आहे. **Work order** जारी करण्यात आले आहे.	
18	आपले सरकार सेवा केंद्र-सुधारित शुल्क ठरवणे.	**पूर्ण**	Aaple Sarkar Seva Kendra च्या सेवा शुल्काची पुनरावलोकन करून, VLEs साठी शाश्वत आणि न्याय्य मोबदला सुनिश्चित करण्यात आले आहे. सुधारित शुल्क संरचनेत ₹20/- वरून ₹50/- प्रति सेवा दर वाढवून नागरिकांसाठी सुलभ व परवडणाऱ्या सेवांचा वितरण सुनिश्चित करण्यात आला आहे. Home Delivery Services ची सुरुवात करून, नागरिकांना अधिकृत कागदपत्रांची सुविधा घरपोच मिळवणे सुलभ बनवले आहे. Visit Fee ₹100/- निश्चित करून, शेवटच्या टप्प्यापर्यंत सेवा पोहोचवण्याची कार्यक्षमता वाढवली आहे. **Government Resolution**: https://gr.maharashtra.gov.in/Site/Upload/Government%20Resolutions/Marathi/202503271825508307.pdf	

<table>
<tr>
<td>19</td>
<td>ई-ऑफिसची प्रभावी अंमलबजावणी करणे</td>
<td>पूर्ण</td>
<td>Maharashtra eOffice प्रणालीचा प्रभावी वापर करून डिजिटल governance सुधारण्यात आले असून, 616 ऑफिसेस आणि 66,761 यूझर्स यशस्वीरित्या onboard करण्यात आले आहेत. Paperwork कमी करून कार्यक्षमता वाढवली आहे आणि improved workflow मुळे प्रशासन अधिक कार्यक्षम बनले आहे. सविधाजनक प्रशिक्षणामुळे यूझर्सची सहजपणे प्रणाली स्वीकारणे सुनिश्चित झाले आहे. प्रक्रिया ट्रॅकिंग आणि governance मध्ये पारदर्शकता सुधारली आहे, ज्यामुळे e-Governance चा प्रचार वाढला आहे.
E office Data:
<table>
<tr><th>Sr.no</th><th>Instance Name</th><th>URL</th><th>Offices On boarded</th><th>Total Users</th><th>Total no of efile Created</th><th>Total no of eReceipt Created</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Mantralaya</td><td>mahaeoffice1.maharashtra.gov.in</td><td>88</td><td>14,523</td><td>6,08,086</td><td>91,58,888</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Field Offices</td><td>mahaeoffice.maharashtra.gov.in</td><td>460</td><td>46,961</td><td>15,84,962</td><td>54,95,876</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Amravati</td><td>eofficeamt.maharashtra.gov.in</td><td>68</td><td>5,277</td><td>1,19,340</td><td>1,50,490</td></tr>
<tr><td></td><td>TOTAL</td><td></td><td>616</td><td>66,761</td><td>23,12,388</td><td>1,48,05,254</td></tr>
</table>
Photos: eOffice</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>20</td>
<td>ड्रोन धोरण निश्चित करणे.</td>
<td>अपूर्ण</td>
<td>महाराष्ट्र राज्यासाठी ड्रोन धोरण निश्चित केल्यामुळे ड्रोनची माहिती मिळविणे, प्रशिक्षण मिळविणे व आवश्यकतेनुसार खरेदी करणे सामान्य नागरिकांसाठी/कंपन्यांसाठी अधिक सुलभ होईल आणि राज्यांतर्गत ड्रोन/यूएव्ही उत्पादनाला प्रोत्साहन मिळेल. राज्य स्तरावरील धोरण केवळ ड्रोन/यूएव्ही/यूएएस उद्योगाला चालना देणार नाही, तर सरकारी विभागांना ड्रोनला एक तंत्रज्ञान म्हणून ड्रोनचा स्वीकार करण्यास प्रोत्साहित करेल. कारण कृषी, पर्यटन, आरोग्य, वन व अन्य क्षेत्रामध्ये मोठ्या प्रमाणात संशोधनात प्रगती करणे, सुरक्षा धोरणास बळकटी आणणे, अतिदुर्गम क्षेत्रात ड्रोन धोरण द्वारे टेहळणी करणे व औषधोपयोगी वस्तूंची ने-आण करणे, आपत्कालीन व्यवस्थापनात ड्रोनमुळे वेळेची बचत होईल व अचूक माहिती मिळविणे सुलभ होईल. वन्यजीवांच्या लोकसंख्येचा मागोवा घेणे, जंगलातील आगीवर लक्ष ठेवणे, हिमनद्यांचे नकाशे तयार करणे, वायु प्रदूषण मोजणे, इ. मध्ये ड्रोन अतिशय महत्त्वाची कामगिरी बजावतो. सद्य:स्थितीत सदर धोरणाचा मसूदा वित्त आणि नियोजन विभागाच्या मान्यतेस सादर करण्यात आलेला आहे. मे 2025 अखेरीस कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल.</td>
<td>मे 2025 अखेरीस कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल.</td>
</tr>
</table>

21	कृत्रिम बुध्दिमत्ता (AI) धोरण निश्चित करणे.	**अपूर्ण**	महाराष्ट्र राज्यात गुंतवणूक वाढविण्यासाठी, सक्षम परिसंस्था निर्माण करण्यासाठी आणि नवोपक्रमाला चालना देण्यासाठी दत्तक आणि अंमलबजावणीचे मार्गदर्शन करण्यासाठी एक सुस्पष्ट एआय धोरण असणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्राने वित्त, उत्पादन आणि आयटी सारख्या अनेक क्षेत्रांमध्ये स्वतः ला स्थापित केले आहे, ज्याचा पाया तांत्रिक विकासासाठी मजबूत आहे. तथापि, गती देण्यासाठी आणि एआय-चालित अर्थव्यवस्था म्हणून त्याचे स्थान मजबूत करण्यासाठी, सर्व क्षेत्रांमध्ये AI ची पूर्ण क्षमता उघडण्यासाठी एक संरचित धोरण आवश्यक आहे. सद्य:स्थितीत सदर धोरणाचा मसूदा वित्त आणि नियोजन विभागाच्या मान्यतेस सादर करण्यात आलेला आहे. मे 2025 अखेरीस कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल.	मे 2025 अखेरीस कार्यवाही पूर्ण करण्यात येईल.
22	State data centre Disaster Recovery Centre/Cloud Services	**अपूर्ण**	हाराष्ट्र राज्य डेटा सेंटर (SDC) च्या पायाभूत सुविधांचा विकास यशस्वीरित्या पूर्ण करून, scalable, secure आणि high-performance संगणन क्षमता सुनिश्चित करण्यात आली आहे. GPU क्षमता 16 GPUs पर्यंत वाढवून, महाराष्ट्राने भारतातील पहिलं राज्य म्हणून हा महत्त्वपूर्ण टप्पा गाठला आहे. संगणक शक्तीमध्ये 3 पट वाढ करून आणि storage क्षमता 5 पट वाढवून, कार्यक्षम डेटा व्यवस्थापन सुनिश्चित करण्यात आलं आहे. डेटा सुरक्षा आणि disaster recovery प्रणाली अधिक बळकट करून, backup क्षमता सुधारण्यात आली आहे आणि उपलब्ध resources चा अधिक प्रभावी वापर साधण्यात आला आहे. State Data Centre च्या Disaster Recovery Centre / Cloud Services साठीची Work Order मे 2025 अखेरीस निर्गमित करण्यात येईल.	State Data Centre च्या Disaster Recovery Centre / Cloud Services साठीची Work Order मे 2025 अखेरीस निर्गमित करण्यात येईल.

23	AI Training -4000 नागरिकांना प्रशिक्षण देणे.	**पूर्ण**	Skills Department व Higher and Technical Education विभागामार्फत ६,००० हून अधिक नागरिकांना प्रशिक्षण देण्यात आले आहे. AI-Driven Solutions च्या विकासासाठी व्यवसाय, स्टार्टअप्स आणि संशोधन संस्थांना स्पष्ट रोडमॅप प्रदान करण्यात आला. राज्य-समर्थित AI संगणक संसाधने आणि AI Model Training साठी सुरक्षित डेटा शेअरिंग सुविधा उपलब्ध करून दिली गेली. **Photos: AI Training Photos**	
एकुण	**23**	**एकुण सख्या = 23**	**एकुण पूर्ण कामांची संख्या = 20**	**एकुण अपुर्ण कामांची संख्या = 3**